

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VIII. De Marutha Episcopo Mesopotamiae, & quomodo Christiana religio ab ipso in Perside propagata est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

esset populi seditio, Timothei quidem A partibus favebat Abudatus Dux militum Ægypti. Quamobrem tertio post obitum Theophili die Cyrillus ordinatus, majore cum potestate quam Theophilus, ad Episcopatum accessit. Ex eo enim tempore, Episcopi Alexandrini sacerdotalem gradum atque ordinem supergressi, principatum quendam obtinere, & cuncta pro imperio agere ceperunt. Statim igitur Cyrillus, clausis Novatianorum Ecclesiis quotquot erant Alexandria, primo quidem sacra earum vasa atque ornamenta abstulit: deinde Episcopum illorum Theopemptum omnibus suis facultatibus nudavit.

μεταξὺ Ἑλαῖ κηθείσης, σωμαμαρτυροῦ τοῦ μέρει πιμοθῆς ὁ τῆ ἑραλικῆς ταγματικῆς ἡγεμῶν ἀδεδατιῶ. διὸ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐπὶ τῆ τελεθῶν τρεοφίλῃ ὁ κύριλλος ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆ τῶ ἐπισκοπῆν ἀρχικώτερον τρεοφίλῃ παρήλθε· καὶ γὰρ ἔξ ἐκείνης, ἡ ἐπισκοπῆ ἀλεξανδρείας ὡσαύτ' ἑραλικῆς τάξεως καὶ ἡγεμονίας τῶν πραγμάτων ἔλαβε τῆ ἀρχὴν ἐυθέως ἐν κύριλλῳ τὰς ἐν ἀλεξανδρείᾳ ναυαλιανῶν ἐκκλησίας ἀποκλείσας, πάντων μὲν αὐτῶν τὰ ἱερά κειμήλια ἔλαβεν τῶν ἐπίσκοπον αὐτῶν τρεοπέμπιον, πάντων ἑαλεχεν ἀφείλετο.

CAPUT VIII.

Κεφ. η'.

De Marutha Episcopo Mesopotamiae, & quomodo Christiana religio ab ipso in Perside propagata est.

Περὶ μαρθῶ τῆ μιθραϊσμῆς ἐπιτοπῆς, καὶ ὡσαύτ' ἀπὸ τῆς ἑραλισμοῦ ἐν περσίδι διαπλασίωθε.

Subidem tempus Christiana religio in Perside propagata est, hujusmodi ex causa. Inter Romanos & Persas crebra legationes ultro citroque mittuntur. Variæ quippe nascuntur causæ, ob quas subinde legatos ad se invicem mittere necesse habent. Forte igitur negotii cujusdam necessitas tunc exegit, ut Maruthas Episcopus Mesopotamiae, cujus paulo antea mentionem fecimus, ab Imperatore Romano ad regem Persarum destinaretur. Rex autem Persarum cum eum virum eximia pietate prae-ditum esse deprehendisset, magnum illi honorem exhibuit, & tanquam Dei vere amicam auscultavit. Ea res offendit animos Magorum, qui apud regem Persarum plurimum valent. Verebantur enim neis persuaderet regi, ut Christianam religionem amplecteretur. Etenim diuturnum capitis dolorem, quo Magi eum liberare non potuerant, Maruthas precibus suis curaverat. Fraudem ergo comminiscuntur Magi. Et quoniam Persæ ignem colunt, solebatque rex ignem perpetuo ardentem in aede quadam adorare, hominem quendam sub terra occultantes, eo tempore quo rex adorare consueverat, exclamare jusserunt: foras exturbandum esse regem: impie enim illum egisse, qui sacerdotem Christianorum, Deo carum esse existimet. His auditis Isdigerdes,

ΥΠὸ τῷ αὐτῶν τέτον χρόνον, καὶ τῶν περσίδι χριστιανισμὸν πλαυθῆναι τῆ ἐξ αἰτίας τοιαύτης· μετὰ τὸν ῥωμαίων πῆσῶν σωμαχεις αἰετρεσεῖται γὰρ τῶν Φορῶν δὲ εἰσὶν αἰ αἰπαι, δι' αἷς σωμα παρ' ἀλλήλους παρεσεύον. χρεῖα δὲ ἐκ τὸτε ἡγαθῶν, ὡσε μαρθῶν τῶν μετὰ τῶν μίας ἐπίσκοπον, ἔμικρον ἐμπερῶν μὲν πεποῖμεθα, πεμφοθῆναι ὡσαύτ' ἑραλικῶς ῥωμαίων πρὸς τὸν βασιλεῖα περσῶν ὁ βασιλεὺς τῶν πῆσῶν πολλὴν εὐλασίαν ὡσαύτ' ἀνδοῖ ἐυρηκῶς, διὰ τῆς ἡγεμονίας καὶ ὡς ὄντως τρεοφίλῃ παρεσεῖχεν τῶν μῶν ὡσαύτ' ἐκ τῶν μάγῶν, οἱ πολλοὶ τῶν πῆσῶν βασιλεῖ ἰσχύον ἐδεδοῖκαται μὴ τὸν βασιλεῖα χριστιανίζεν πείσῃ ἐπιφαλαγγίαν αὐτῶ χρογίαν, ἢ οἱ μάγοι τῶν περσῶν μὴ δεδωῖλῶται, ταύτῳ οἱ μάγοι τῶν πῆσῶν ἐνχαῖς ἐθεροῖα σὲ βελθῶν ἐπὶ τῶν οἱ μάγοι καὶ ἐπέδῃ οἱ πέρσαι τὸ πῆσῶν ἐσον, εἰώθη ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ τῆς ἀδελφῆς καὶ οἱ μῶν πρὸς παρεσκωῖν, ὡσαύτ' ἡ λακρὺ νανίης ἀνδρῶπον, καθ' ὃν εἰώθη ὁ βασιλεὺς εὐχεδῶν παρεσκωῖσαι ἐπὶ φθέρῃσῶν, ἔξω βάλλεσῶν δὲ τὸν βασιλεῖα ἡσεῖκνῆναι γὰρ, ὅτι τὸν τῶν χριστιανῶν νομίζῃ τρεοφίλῃ ταῦτα ἀπέσας ὁ ἰσδὲγερδης

τὸ ὄνομα τῶν πρῶτων βασιλέων, αἰδόμενος
 μὴν, ἀποπέμπεσθαι δ' ἔν ὁμῶς τὸν μαρθεῖαν
 ἐβλέπετο μαρθεῖαν ἢ ἀληθῶς θεοφιλῆς ἀν-
 θρωπῶν, εὐχαῖς προσέκειτο, δι' ὧν εὐρίσκει
 τὸν πατέρα τῆς μάγῶν χρομόδρον δόλον· τῶν ἔν
 βασιλείῃ, μὴ παύσει, ἐφη, βασιλεῦ ἀλλ' εἰς-
 ἰθὺς ὅτε τῆς φωνῆς ἀκῆσαι, ὀρύξας τὸν
 δόλον εὐρίσκει· ἔγδο πύρ φθέρει, ἀλλὰ
 ἀνθρώπων κατὰ σκευὴν τῆτος ποιεῖ πειθεῖ τῶ
 μαρθεῖαν ὁ πρῶτος βασιλεὺς, καὶ αὐτῶς εἰσῆκει
 τὸν οἰκίσκον, ὅπως ἦν τὸ ἀσέβητον πύρ· ἐπειδὴ ἢ
 αὐτῶς ἀκῆσαι τῆς φωνῆς, ὀρύξας τὸν τό-
 πον ἐκείνου καὶ ὁ προσπέμπων τὴν νομιθεῖ-
 σαν Θεῶν φωνῶν, ἔξηλεῖ χεῖρα· ἀπειροργῆς ἔν
 χρομόδρον ὁ βασιλεὺς, τὸ τῶν μάγῶν χρο-
 ἀπεδέκατωσε τέτατον χρομόδρον, εἶπεν τῶ μα-
 ρθεῖαν, ἔθθα ἀν βάλω το κλίμα ἐκκλησίας ἐκ
 τῆτος πατέρα πέρσων ὁ χριστιανισμὸς ἐπλάτυνε-
 τὸ τότε μὴν ἐν μαρθεῖαν ἀποχωρήσας τῶ
 πρῶτον, αὐτῶς ἐπὶ τὴν κωνσταντινὴν πόλιν ἐπαν-
 ἦρχε· ὅσα εἰς μακρὸν ἢ πάλιν πρῶτος εἰσῆκει
 πρῶτον ἀνισπέμπετο· αὐτῶς τε οἱ μάγοι σκευά-
 ρα ἐπενοῦντο, ὅπως ἀν μηδαμῶς τὸν ἀνδρα
 προσδέχοιτο ὁ βασιλεὺς ἐπενοῦσαν τε δυσ-
 κολίαν πᾶσα κατὰ σκευὴν, ὅθεν ὁ βασιλεὺς
 εἰσῆκει προσέρχεται διαβολῆς τῆς ἐξῆς, ὡς
 ἀργαυτῶν οἱ τῶ χριστιανισμῶ συνώβητες εἰρ-
 γασατο· ὡς ἢ ὁ βασιλεὺς ἤδη πρῶτον
 κατὰ σκευὴν ἔχων ὅσον μάγῶν, προσδαίοντες
 αἰσῆται ὅσον δρασανίας, αὐτῶς εἰς αὐτῶ
 ἀνισπέμπετο οἱ τῆς κακῆς ὁδοῦ ποιηταί· διό
 καὶ αὐτῶς πολλὰς αὐτῶν ἐπιμώρησατο μαρ-
 θεῖαν ἢ δια πλείονα ἢ γῆς πμῆς καὶ ἡγάπα-
 μῶν ῥωμαῖκῶν, καὶ τὴν πρῶτον αὐτῶς φιλιαν ἢ
 ἀπὸ τοῦ μικροῦ ἢ ἐδέησε καὶ χριστιανισμῶ ἀν-
 τὶν πρῶτον δεδωκότος ἑτέρων ἢ μαρθεῖαν, σὺν
 ἀπὸ τῶ ἀπὸ σκόπῳ περσῶν· ἀμφὼ γὰρ
 τὸν ὄχλον δαίμονα τῶ ἡ βασιλεὺς ἀπῆ-
 λασαν, πρῶτον καὶ πρῶτον εὐχαῖς χρολάσαν-
 τῶ καὶ ὁ ἰσθγιέρδης μὴν ἐφθασε τελεῖσθαι,
 πρῶτον τελεῖσθαι χριστιανισμῶ εἰς τὸν γόν αὐτῶ
 βασιλεὺς ἢ βασιλείαν ἢ βασιλείαν ἐφ' ἑαί μετὰ
 ἑν ῥωμαῖων ἢ πρῶτον ἀπονδῶν διελύθησαν,
 ἢ ὀλίγον ὑπερὸν λέξομεν.

A hoc enim nomine vocabatur rex Persarum; licet Marutham reverentia prosequeretur, dimittere tamen in animo habebat. At Maruthas vere Deo acceptus, orationibus vacabat: quarum subsidio fraudem Magorum detexit. Itaque regem adiens: Noli, inquit, deus amplius deludi. Sed ingressus, postquam vocem audieris, effossa humo fraudem deprehendes. Non enim loquitur ignis, sed hominum fraus & machinatio istud facit. Rex Maruthæ morem gerens, denuo in ædiculam ingressus est, in qua ignis perpetuo ardens servabatur. Cumque eandem vocem iterum audisset, locum effodi iussit. Tum is qui vocem illam emittebat, quæ Dei esse putabatur, deprehensus est. Itaque rex ira inflammatus, gentem Magorum decimationis supplicio addixit. Quo factò Maruthæ permisit, ut ubicunque vellet, Ecclesias ædificaret. Exinde apud Persas Christiana religio latius propagata est, Maruthas vero tunc quidem è Perside discedens, Constantinopolim reversus est. Sed non longo post tempore legatus iterum missus est ad Persas. Atque iterum Magi fraudes ac dolos excogitarunt, ne rex ullo pacto eum admitteret. Tetrum enim factorem machinatione quadam excitavit eo loci, quo rex procedere solitus erat: cumque à Christianis excitatum esse calumniati sunt. Sed cum rex, utpote qui suspectus jam dudum habebat Magos, factoris hujus auctores diligentius investigaret, rursus deprehensum est, pestiferi illius odoris artifices Magos esse. Rursus ergo multo ex illis supplicio affecti; Marutham vero majore adhuc in honore habuit. Et Romanos quidem deinceps dilexit, eorumque amicitiam amplexus est. Parum autem absuit quin ipse Christianus fieret, cum Maruthas unà cum Abdæ Persidis Episcopo alterum etiam miraculum edidisset. Ambo siquidem demonem quo regis filius vexabatur, depulerunt, cum prius jejuniis ac precibus incubuissent. Verùm Isdigerdes quidem antequam perfecte Christianus esset, morte præventus est. Regnum vero ad filium ejus Vararanem devenit, cujus temporibus solutum est fœdus inter Romanos & Persas, ut paulo post dicturi sumus.

